

Vergaderjaar 2018–2019

35 261

Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht in verband met de herziening van afdeling 2.3 van die wet (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer)

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het, gelet op de technologische en maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van het elektronisch verkeer, wenselijk is om afdeling 2.3 van de Algemene wet bestuursrecht te moderniseren;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De **Algemene wet bestuursrecht** wordt als volgt gewijzigd:

A

Het opschrift van hoofdstuk 2 komt te luiden:

HOOFDSTUK 2. VERKEER MET BESTUURSORGANEN

B

In artikel 2:1 wordt, onder vernummering van het eerste en tweede lid tot tweede en derde lid, een lid ingevoegd, luidende:

1. Een bestuursorgaan draagt zorg voor passende ondersteuning bij het verkeer met dat bestuursorgaan.

C

Artikel 2:3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «geschriften» vervangen door «een bericht».

2. In het tweede lid wordt «geschriften die niet voor hem bestemd zijn en die ook niet worden doorgezonden» vervangen door «een bericht dat niet voor hem bestemd is en dat ook niet wordt doorgezonden».

3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Voor een elektronisch ontvangen bericht gelden het eerste en tweede lid slechts indien het bestuursorgaan uit het bericht, gelet op de wijze waarop het is verzonden, zonder nadere bewerking kan afleiden aan wie het bericht moet worden door- of teruggezonden.

D

Afdeling 2.3 komt te luiden:

AFDELING 2.3 VERKEER LANGS ELEKTRONISCHE WEG

Paragraaf 2.3.1 Algemeen

Artikel 2:7

1. In het verkeer met een bestuursorgaan kan een bericht langs elektronische weg worden verzonden, tenzij een vormvoorschrift zich daartegen verzet.

2. In het verkeer tussen een bestuursorgaan en een natuurlijke persoon wordt het gebruik van de elektronische weg niet voorgeschreven voor een bericht dat tot een of meer geadresseerden is gericht.

3. In het verkeer tussen een bestuursorgaan en een onderneming of rechtspersoon kan het gebruik van de elektronische weg bij of krachtens de wet worden voorgeschreven voor een bericht dat tot een of meer geadresseerden is gericht.

Paragraaf 2.3.2 Verzending door een bestuursorgaan

Artikel 2:8

Voor zover geen toepassing is gegeven aan artikel 2:7, derde lid, kan een bestuursorgaan een bericht dat tot een of meer geadresseerden is gericht, elektronisch verzenden voor zover de geadresseerde kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is.

Artikel 2:9

Indien een bestuursorgaan een bericht elektronisch verzendt, geschiedt dit op een voldoende betrouwbare en vertrouwelijke manier, gelet op de aard en de inhoud van het bericht en het doel waarvoor het wordt gebruikt.

Artikel 2:10

1. Indien een bestuursorgaan een bericht elektronisch verzendt door het bericht te plaatsen in een systeem voor gegevensverwerking waarin de geadresseerde toegang heeft tot het bericht, wordt aan de geadresseerde binnen 48 uur elektronisch meegedeeld dat voor hem een bericht van het bestuursorgaan toegankelijk is geworden, tenzij de geadresseerde heeft laten weten een dergelijke kennisgeving niet te willen ontvangen.

2. De kennisgeving ontsluit het bericht of bevat informatie over de aard en de rechtsgevolgen van het bericht en vermeldt, voor zover van toepassing, de termijn voor het verrichten van een handeling door de geadresseerde.

Artikel 2:11

1. Indien een bestuursorgaan een melding ontvangt dat een elektronisch verzonden bericht of een in artikel 2:10 bedoelde kennisgeving niet is bezorgd bij de geadresseerde, wordt het bericht of de kennisgeving ten minste eenmaal opnieuw elektronisch verzonden. De tweede verzending van een bericht geldt als tijdstip waarop het bericht is verzonden, onverminderd artikel 3:41.

2. Indien een bestuursorgaan herhaaldelijk een melding ontvangt dat de in artikel 2:10 bedoelde kennisgeving niet is bezorgd bij een geadresseerde, spant het zich in om de geadresseerde elektronisch te bereiken.

Artikel 2:12

Een door een bestuursorgaan verzonden elektronisch bericht wordt gewijzigd of ingetrokken door de verzending van een nieuw bericht waarin de wijziging of intrekking wordt vermeld.

Paragraaf 2.3.3 Verzending aan een bestuursorgaan

Artikel 2:13

1. Een ieder kan een bericht dat deel uitmaakt van een procedure over een besluit of een klacht of een ander krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven bericht elektronisch aan een bestuursorgaan zenden.

2. Bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan wordt voor ieder type bericht als bedoeld in het eerste lid, gelet op de aard en de inhoud van het type bericht en het doel waarvoor het wordt gebruikt, een voldoende betrouwbare en vertrouwelijke wijze van verzenden aangegeven.

3. Bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan kunnen nadere eisen worden gesteld, mits die eisen de mogelijkheid van elektronische verzending niet onevenredig belemmeren.

Artikel 2:14

Een ander bericht dan een bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, kan elektronisch aan een bestuursorgaan worden verzonden voor zover het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg is geopend. Het bestuursorgaan kan nadere eisen stellen.

Artikel 2:15

1. Een bestuursorgaan kan elektronisch verschaft gegevens en bescheiden weigeren voor zover de aanvaarding daarvan tot een onevenredige belasting voor het bestuursorgaan zou leiden.

2. Een bestuursorgaan kan een elektronisch verzonden bericht weigeren voor zover de betrouwbaarheid of vertrouwelijkheid van het bericht onvoldoende is gewaarborgd, gelet op de aard en de inhoud van het bericht en het doel waarvoor het wordt gebruikt.

3. Het bestuursorgaan deelt een weigering op grond van dit artikel zo spoedig mogelijk aan de afzender mee.

Artikel 2:16

1. Indien een bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, niet is verzonden op de voor dat bericht aangewezen wijze, kan een bestuursorgaan ermee volstaan de afzender te wijzen op de juiste wijze van verzending, tenzij:

- a. het bestuursorgaan het bericht zonder nadere bewerking kan

behandelen als ware het op de juiste wijze ingediend;

b. het bericht een bezwaarschrift of een administratief beroepschrift betreft; of

c. voor het type bericht geen wijze van verzending is aangewezen.

2. Een bestuursorgaan is niet gehouden op een bericht als bedoeld in het eerste lid te reageren, indien het bericht is verzonden op een wijze die niet voor enig bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, is aangewezen.

Artikel 2:17

1. Een bestuursorgaan bevestigt de ontvangst van een elektronisch bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, dat is verzonden overeenkomstig het tweede lid van dat artikel en met inachtneming van de nadere eisen, gesteld krachtens het derde lid van dat artikel, tenzij:

a. het bestuursorgaan en de verzender gebruikmaken van hetzelfde systeem voor gegevensverwerking en de verzender in dat systeem kan zien dat het bericht voor het bestuursorgaan beschikbaar is; of

b. van de verzender geen elektronisch adres beschikbaar is.

2. Indien een bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, aan een bestuursorgaan wordt verzonden door de rechtstreekse invoer van gegevens in een systeem voor gegevensverwerking van het bestuursorgaan, stelt het bestuursorgaan de ingevoerde gegevens aan de verzender ter beschikking op een voldoende betrouwbare en vertrouwelijke manier.

Artikel 2:18

1. Aan het vereiste van ondertekening is voldaan door een elektronische handtekening, indien de methode die daarbij voor ondertekening is gebruikt, voldoende betrouwbaar is, gelet op de aard en inhoud van het elektronische bericht en het doel waarvoor het is gebruikt.

2. Indien de veiligheid en de betrouwbaarheid van het elektronische bericht en het doel waarvoor het wordt gebruikt dit noodzakelijk maken, kan bij wettelijk voorschrift het gebruik worden voorgeschreven van een bepaald type elektronische handtekening als bedoeld in artikel 3, onder 10, van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 (PbEU 2014, L 257). Daarbij kunnen aanvullende eisen worden gesteld, tenzij het gaat om een geavanceerde elektronische handtekening als bedoeld in artikel 3, onder 11, of een gekwalificeerde elektronische handtekening als bedoeld in artikel 3, onder 12, van die verordening.

Paragraaf 2.3.4 Tijdstip van verzending en ontvangst

Artikel 2:19

Als tijdstip waarop een bericht door een bestuursorgaan elektronisch is verzonden, geldt:

a. het tijdstip waarop het bericht een systeem voor gegevensverwerking bereikt waarvoor het bestuursorgaan of een ander bestuursorgaan geen verantwoordelijkheid draagt;

b. indien het bestuursorgaan gebruikmaakt van een systeem voor gegevensverwerking waarin de geadresseerde toegang heeft tot het bericht: het tijdstip waarop het bericht toegankelijk wordt voor de geadresseerde;

c. indien het bestuursorgaan gebruikmaakt van zowel een voorziening voor elektronisch berichtenverkeer en informatieverstrekking als bedoeld in artikel X van de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst als een andere voorziening: het tijdstip waarop het bericht toegankelijk is geworden via de eerstgenoemde voorziening.

Artikel 2:20

Als tijdstip waarop een bericht door een bestuursorgaan elektronisch is ontvangen, geldt het tijdstip waarop het bericht zijn systeem voor gegevensverwerking of een ander daartoe aangewezen systeem heeft bereikt of het tijdstip waarop het bericht op andere wijze elektronisch toegankelijk wordt voor het bestuursorgaan.

Paragraaf 2.3.5 Wettelijke termijnen

Artikel 2:21

1. Het bestuursorgaan kan een wettelijke termijn voor de indiening van een bericht verlengen wegens een verminderde elektronische bereikbaarheid van het bestuursorgaan.

2. Het bestuursorgaan doet van de in het eerste lid bedoelde verlenging zo spoedig mogelijk mededeling op een zodanige wijze dat degenen die gebruikmaken van de desbetreffende wijze van elektronische verzending hiervan tijdig kennis kunnen nemen.

3. Indien voor de indiening van een bericht bij een bestuursorgaan een termijn is gesteld, en het bestuursorgaan in een periode voorafgaand aan het einde van die termijn enige tijd niet bereikbaar is via de met toepassing van artikel 2:13, tweede lid, voor dat bericht aangewezen wijze van elektronische verzending, wordt de verzender de overschrijding van die termijn niet tegengeworpen indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de verzender in verzuim is geweest.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de verschoonbaarheid van termijnoverschrijdingen wegens verminderde elektronische bereikbaarheid van het bestuursorgaan.

Artikel 2:22

1. Indien een kennisgeving als bedoeld in artikel 2:10 niet is verzonden, wordt de overschrijding van een termijn die is aangevangen met de verzending van het bericht waarop deze kennisgeving betrekking heeft, niet aan de geadresseerde tegengeworpen, tenzij de geadresseerde heeft laten weten deze kennisgeving niet te willen ontvangen.

2. De overschrijding van een termijn wordt de geadresseerde evenmin tegengeworpen indien hij de kennisgeving, bedoeld in artikel 2:10, niet heeft ontvangen en redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat hij in verzuim is geweest.

Artikel 2:23

Indien de indiening van een bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, aan een termijn is gebonden en de verzender redelijkerwijs kon menen dat hij het bericht kon indienen zoals hij heeft gedaan, wordt deze termijn verlengd met het tijdsverloop tussen de ontvangst van het bericht en de in artikel 2:16, eerste lid, bedoelde reactie, doch met ten minste één werkdag.

Artikel 2:24

Indien een bericht met toepassing van artikel 2:16, eerste lid, onder a, wordt behandeld, vangt een bij wettelijk voorschrift bepaalde behandeltermijn aan op het tijdstip van interne doorgeleiding, mits het bestuursorgaan de afzender onverwijld mededeling doet van de doorgeleiding en het tijdstip waarop de termijn aanvangt.

Artikel 2:25

Indien het bestuursorgaan gebruikmaakt van een systeem voor gegevensverwerking waarin de geadresseerde toegang heeft tot het bericht, rust op het bestuursorgaan de bewijslast inzake de ontvangst van aan het bestuursorgaan gezonden berichten en de verzending van aan de geadresseerde gezonden berichten, alsmede inzake gegevens over de kennisneming van deze berichten door de geadresseerde. De afzender of de geadresseerde wordt desgevraagd afschrift van deze gegevens verstrekt.

Paragraaf 2.3.7 Tijdelijke afwijking van deze afdeling

Artikel 2:26

1. Bij algemene maatregel van bestuur kan tijdelijk worden afgeweken van het bepaalde bij of krachtens deze afdeling, voor zover dat nodig is wegens nieuwe technische ontwikkelingen. Indien daarbij wordt afgeweken van in deze afdeling geboden waarborgen, wordt een gelijkwaardig alternatief opgenomen.

2. Bij toepassing van het eerste lid wordt in ieder geval geregeld van welke bepaling of bepalingen, door welke bestuursorganen of belanghebbenden, op welke wijze en gedurende welke periode wordt afgeweken.

3. De voordracht voor de algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

4. Onze Minister zendt ten minste twaalf maanden voor het einde van de werkingsduur van de algemene maatregel van bestuur aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de toepassing van de nieuwe ontwikkelingen in relatie tot elektronisch bestuurlijk verkeer, alsmede een standpunt inzake de voortzetting anders dan bij algemene maatregel van bestuur.

Paragraaf 2.3.8 Regels over bewaren en vernietigen

Artikel 2:27

Bij regeling van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen regels worden gesteld over het bewaren en vernietigen van berichten die zijn verzonden via een voorziening voor elektronisch berichtenverkeer en informatieverzorging als bedoeld in artikel X van de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst, waaronder regels inzake de termijn waarbinnen berichten ten minste en ten hoogste worden bewaard.

E

Artikel 4:3a vervalt.

F

Artikel 4:4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. In het formulier worden geen gegevens gevraagd die voor de te nemen beschikking niet noodzakelijk zijn, tenzij wordt vermeld dat de verstrekking van die gegevens niet verplicht is.

G

Aan artikel 4:5 wordt een lid toegevoegd luidende:

5. Het bestuursorgaan kan afzien van het bieden van de gelegenheid het verzuim te herstellen, indien het toepassing geeft aan artikel 2:16, eerste lid, aanhef.

H

Artikel 4:17 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid vervalt.

2. Het vijfde tot en met zevende lid worden vernummerd tot vierde tot en met zesde lid.

I

In artikel 4:20d, derde lid, wordt «4:17, vierde lid, en zesde lid, onder a en b» vervangen door «4:17, vijfde lid, onder a en b».

J

In de artikelen 7:14 en 7:27 wordt «Artikel 3:6, tweede lid» telkens vervangen door «De artikelen 2:24 en 3:6, tweede lid».

K

Na artikel 8:36e wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8:36ea

Voor zover de verplichting tot digitaal procederen als bedoeld in artikel 8:36a niet geldt, kan de bestuursrechter kenbaar maken dat de elektronische weg openstaat voor het instellen van beroep, het aanwenden van andere rechtsmiddelen of het indienen van een ander stuk in het kader van een procedure.

L

Artikel 8:40a vervalt.

ARTIKEL II

In artikel 46d, vierde lid, van de **Advocatenwet** wordt «De artikelen 2:14 tot en met 2:17» vervangen door «De artikelen 2:8, 2:9, 2:15, 2:18, 2:19, onder a en b, en 2:20».

ARTIKEL III

In artikel 1:8 van de **Algemene douanewet** wordt «De artikelen 2:1 en 2:2» vervangen door «De artikelen 2:1, tweede en derde lid, en 2:2».

ARTIKEL IV

In artikel 13, eerste lid, van de **Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen** wordt «In afwijking van artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «In afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid en 2:8».

ARTIKEL V

De **Algemene wet inzake rijksbelastingen** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 3a, eerste lid, wordt «In afwijking van artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «In afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid en 2:8».

B

In de artikelen 27gd en 29 wordt «8:31 tot en met 8:40a» vervangen door «8:31 tot en met 8:40».

ARTIKEL VI

De **Dienstenwet** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 12, zesde lid, wordt «artikel 2:14, eerste lid, vervangen door «artikel 2:8».

B

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid wordt «artikel 2:14, eerste lid, vervangen door «artikel 2:8».
2. Het vierde en vijfde lid worden vernummerd tot derde en vierde lid.
3. In het vierde lid (nieuw), aanhef en onder b, wordt «vierde lid» telkens vervangen door «derde lid».

C

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «Artikel 2:15, tweede lid» vervangen door «Artikel 2:15, eerste lid».
2. In het tweede lid wordt «de artikelen 2:14, derde lid, 2:15, derde en vierde lid, 2:16 en 2:17» vervangen door «de artikelen 2:9 tot en met 2:12, 2:14, 2:15, tweede en derde lid, en 2:16 tot en met 2:27».

ARTIKEL VII

Aan artikel 7.7, derde lid, van de **Erfgoedwet** wordt een zin toegevoegd, luidende: Daarbij kan worden afgeweken van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht.

ARTIKEL VIII

Aan artikel 4, tweede lid, van de **Kaderwet overige BZK-subsidies** wordt een zin toegevoegd, luidende: Daarbij kan worden afgeweken van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht.

ARTIKEL IX

In artikel 7c, eerste lid, van de **Invorderingswet 1990** wordt «In afwijking van artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «In afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid en 2:8».

ARTIKEL X

De **Kadasterwet** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 7c wordt «de artikelen 2:13 tot en met 2:17» vervangen door «afdeling 2.3».

B

Artikel 7d komt te luiden:

Artikel 7d

1. Het bestuur van de Dienst is het bestuursorgaan, bedoeld in artikel 2:13, tweede en derde lid, en 2:14 van de Algemene wet bestuursrecht.
2. Het bestuur van de Dienst geeft uitsluitend toepassing aan de in het eerste lid genoemde bepalingen door het vaststellen van regelingen.

ARTIKEL XI

Artikel 16.1 van de **Omgevingswet** komt te luiden:

Artikel 16.1 (elektronisch verkeer)

1. Een elektronische aanvraag om een besluit of een melding op grond van deze wet wordt in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen ingediend of gedaan via de landelijke voorziening, bedoeld in artikel 20.21.
2. Het elektronisch voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding of het elektronisch verzenden van een ander bericht op grond van deze wet kan in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen plaatsvinden op de bij die maatregel aangegeven wijze.
3. Bij de maatregel kunnen in afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht gevallen worden aangewezen waarin het verkeer, bedoeld in het eerste en tweede lid, alleen elektronisch kan plaatsvinden.

ARTIKEL XII

In artikel 47, eerste lid, onder n, van de **Politiewet 2012** wordt «artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8».

ARTIKEL XIII

In artikel 35 van de **Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte** wordt «artikel 2:1, tweede lid» vervangen door «artikel 2:1, derde lid».

ARTIKEL XIV

De **Vreemdelingenwet 2000** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2s, tweede lid, wordt «artikel 2:1» vervangen door «artikel 2:1, tweede en derde lid,».

B

Artikel 4, vierde lid, tweede zin, komt te luiden: Daarbij kan ter uitvoering van een verdrag of bindende EU-rechtshandeling het gebruik van de elektronische weg worden voorgeschreven.

C

In artikel 23, derde lid, wordt «artikel 2:1» vervangen door «artikel 2:1, tweede en derde lid,».

D

In artikel 36 wordt «artikel 2:1, eerste lid» vervangen door «artikel 2:1, tweede lid».

E

In artikel 70, eerste lid, wordt «de artikelen 2:1 en 8:24» vervangen door «de artikelen 2:1, tweede en derde lid, en 8:24».

ARTIKEL XV

In artikel 6.14, eerste lid, van de **Waterwet** wordt «in afwijking van artikel 2:15, eerste en tweede lid» vervangen door «In afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8».

ARTIKEL XVI

In artikel 12o, tweede lid, onder n, van de **Wet ambtenaren defensie** wordt «artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8».

ARTIKEL XVII

In artikel 25a, zesde lid, onder a, van de **Wet belastingen op milieu-grondslag** wordt «de artikelen 2:14, eerste lid, en 2:15» vervangen door «de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8».

ARTIKEL XVIII

In de **Wet educatie en beroepsonderwijs** wordt na artikel 1.3.9 een artikel ingevoegd, luidende:

A

Artikel 1.3.10 Verzending berichten aan bevoegd gezag

Artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing in het verkeer tussen ouders of deelnemers en het bevoegd gezag.

B

Artikel 4.4.10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende: Artikel 2:7, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

2. Aan het slot van het tweede lid wordt een zin toegevoegd, luidende: De artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing.

ARTIKEL XIX

De **Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden** wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onder b wordt «artikel 2:15» vervangen door «artikel 2:13, derde lid».

2. In het zesde lid wordt «voorzover een belanghebbende de gegevens niet langs elektronische weg verzendt als bedoeld in artikel 2:15 van de Algemene wet bestuursrecht» vervangen door «in afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht».

ARTIKEL XX

De **Wet maatregelen woningmarkt 2014 II** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.6, vierde lid, komt te luiden:

4. In afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de aanvraag om in aanmerking te komen voor de toepassing van de uitzondering, bedoeld in het tweede lid, langs elektronische weg ingediend bij Onze Minister.

B

Artikel 1.12, eerste lid, komt te luiden:

1. In afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht wordt een voorgenomen investering langs elektronische weg aangemeld bij Onze Minister.

C

Artikel 1.13, eerste lid, eerste zin, komt te luiden: In afwijking van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht wordt een gerealiseerde investering langs elektronische weg aangemeld door de belastingplichtige bij Onze Minister.

ARTIKEL XXI

De **Wet op de expertisecentra** wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 5a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5b Verzending berichten aan bevoegd gezag

Artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing in het verkeer tussen ouders of leerlingen en het bevoegd gezag.

B

Artikel 38k wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende: Artikel 2:7, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

2. Aan het slot van het tweede lid wordt een zin toegevoegd, luidende: De artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing.

ARTIKEL XXII

De **Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 20, vierde lid, wordt «artikel 76, derde lid» vervangen door «artikel 76, tweede lid».

B

In artikel 76 vervalt het tweede lid, onder vernummering van het derde en vierde lid tot tweede en derde lid.

C

In artikel 78, derde lid, wordt «artikel 2:1, eerste lid» vervangen door «artikel 2:1, tweede lid».

ARTIKEL XXIII

In artikel 14 van de **Wet op de loonvorming** wordt «artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8».

ARTIKEL XXIV

In de **Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek** wordt na artikel 1.21 een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1.22 Verzending berichten aan instellingsbestuur

Artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing in het verkeer tussen studenten of ouders en het instellingsbestuur.

ARTIKEL XXV

In artikel 16a van de **Wet op het notarisambt** wordt «De artikelen 2:1 en 2:2» vervangen door «De artikelen 2:1, tweede en derde lid, en 2:2».

ARTIKEL XXVI

De **Wet op het onderwijstoezicht** wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 24p wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende: Artikel 2:7, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

2. In het tweede lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende: De artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing.

ARTIKEL XXVII

De **Wet op het primair onderwijs** wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 4c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4d Verzending berichten aan bevoegd gezag

Artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing in het verkeer tussen ouders of leerlingen en het bevoegd gezag.

B

Artikel 38k wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende: Artikel 2:7, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

2. Aan het slot van het tweede lid wordt een zin toegevoegd, luidende: De artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing.

ARTIKEL XXVIII

De **Wet op het voortgezet onderwijs** wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 3b wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3c Verzending berichten aan bevoegd gezag

Artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing in het verkeer tussen ouders of leerlingen en het bevoegd gezag.

B

Artikel 41j wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende: Artikel 2:7, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

2. Aan het slot van het tweede lid wordt een zin toegevoegd, luidende: De artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing.

ARTIKEL XXIX

In artikel 54, onder i, van de **Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren** wordt «artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8».

ARTIKEL XXX

In artikel 32e, eerste lid, van de **Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen** wordt «artikel 2:14, eerste lid» vervangen door «de artikelen 2:7, tweede lid en 2:8».

ARTIKEL XXXI

In artikel 27 van de **Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen** wordt aan het achtste lid een zin toegevoegd, luidende: Daarbij kan worden afgeweken van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht.

ARTIKEL XXXII

In artikel 18 van de **Wet verplichte beroepspensioenregeling** wordt aan het tweede lid een zin toegevoegd, luidende: Daarbij kan worden afgeweken van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht.

ARTIKEL XXXIII

In artikel 15 van de **Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000** wordt aan het tweede lid een zin toegevoegd, luidende: Daarbij kan worden afgeweken van de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht.

ARTIKEL XXXIV

A

Indien het bij koninklijke boodschap van 19 juni 2018 ingediende voorstel van wet houdende algemene regels inzake het elektronisch verkeer in het publieke domein en inzake de generieke digitale infrastructuur (**Wet digitale overheid**) (Kamerstukken 34 972) tot wet is of wordt verheven en artikel 5, eerste lid, onder f, van die wet in werking treedt of is getreden voordat artikel I, onderdeel C, artikel 2:19, onder c, onderscheidenlijk artikel 2:27, van deze wet in werking treedt, wordt in artikel I, onderdeel C, artikel 2:19, onder c, onderscheidenlijk artikel 2:27, van deze wet «artikel X van de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst» vervangen door «artikel 5, eerste lid, onder f, van de Wet digitale overheid».

B

Indien het bij koninklijke boodschap van 19 juni 2018 ingediende voorstel van wet houdende algemene regels inzake het elektronisch verkeer in het publieke domein en inzake de generieke digitale infrastructuur (**Wet digitale overheid**) (Kamerstukken 34 972) tot wet is of wordt verheven en artikel 5, eerste lid, onder f, van die wet gelijktijdig in werking treedt met of later in werking treedt dan artikel I, onderdeel C, artikel 2:19, onder c, onderscheidenlijk artikel 2:27, van deze wet, wordt in artikel 2:19, onder c, onderscheidenlijk artikel 2:27 van de Algemene wet bestuursrecht «artikel X van de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst» vervangen door «artikel 5, eerste lid, onder f, van de Wet digitale overheid».

ARTIKEL XXXV

Indien het bij koninklijke boodschap van 12 juli 2018 ingediende voorstel van wet houdende regels inzake een uniform experiment met teelt en verkoop van hennep en hasjiesj voor recreatief gebruik in een

gesloten coffeeshopketen (**Wet experiment gesloten coffeeshopketen**) (Kamerstukken 34 997) tot wet is of wordt verheven, vervalt in artikel 7, derde lid, van die wet «in afwijking van artikel 2:15, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht».

ARTIKEL XXXVI

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan, voor verschillende berichten en voor verschillende bestuursorganen, verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL XXXVII

Deze wet wordt aangehaald als: Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Minister voor Rechtsbescherming,